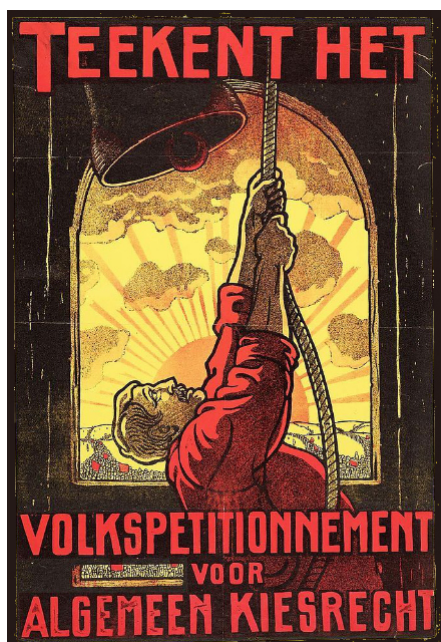

Gefeliciteerd, Willem Vissers

De Volksknar feliciteert collega **Willem Vissers** met zijn benoeming tot sport-journalist van het jaar 2021 door de Nederlandse Sport Pers (NSP). 'Vereerd en dankbaar', reageerde Willem. Prompt trad hij ook op in *Met het oog op morgen*, waar hij gelegenheid kreeg zijn stijl van schrijven toe te lichten. De jury prees de gedrevenheid en het originele taalgebruik van Vissers (sinds 1997 bij *de Volkskrant*).

'Hij wijst in originele bewoordingen op de speelwijze, de vaardigheid en het gedrag van de spelers en speelsters die hij heeft zien acteren. Hij beschrijft ze als een kunstrecensent.'

Opland, vrij naar Albert Hahn

Bij het opruimen van zijn archief kwam **Wim Rugirok** dit affiche van tekenaar **Opland** (Rob Wout, 1928-2001) tegen. 'Vrij naar Hahn.' Albert Hahn (1877-1918) was een Nederlandse politiek tekenaar, uit begin vorige eeuw. Op het affiche hangen herkenbaar hoofdredacteur Jan van der Pluijm (rechts) en zijn adjunct Jan Damen aan het touw van een kerkklok. Maar van wanneer het kunstwerk dateert en wat de aanleiding was, kon Wim Rugirok er niet bij vertellen. En ons eigen geheugen reikt ook niet meer zo ver. Dus wie weet nog waarom deze poster is gemaakt? **Groter formaat op pagina 4**

Uit de oude doos (6)

In 1956 vielen Russische tanks Hongarije binnen. De volksopstand werd in bloed gesmoord. Een dag later protesteerden wij, scholieren van het Sint-Bonifatiuslyceum in Utrecht, tegen de inval. Ook ons verzet werd - door de politie - hardhandig neergeslagen.

Het zou zelfs in de knop zijn gebroken als Jan, Jan Paardekooper, een wat oudere klasgenoot, die mank was en met een stok liep, in de chaos niet recht overeind was gebleven en ons als een veldmaarschalk met zijn staf naar het gebouw van het communistische dagblad *De Waarheid* had gedirigeerd waar alle ruiten werden ingegooid.

Overal in de mooie oude binnenstad sloegen studenten de boel kort en klein. Leden van de rooms-katholieke studentenvereniging *Veritas* sleurden een joodse communist zijn winkel uit.

Het hielp mij meer dan de Hongaren. De verbondenheid, de woede en de afkeer van zowel links als rechts die ik daar en toen ervoer, zouden voorgoed mijn politieke instelling bepalen, hoe links ik in de jaren zestig ook werd - al was het volgens mijn

snel radicaliserende jongere vrienden - die van ná de oorlog waren - nooit links genoeg.

Zij lazen *Das Kapital* van Karl Marx, zeiden ze. Ik beperkte me tot het *Communistisch Manifest*.

Sana Valiulina vertelde vijf jaar geleden in *De kinderen van Breznev* hoe dezelfde apparatsjiks van toen na de ineenstorting van de Sovjet-Unie zich met steun van de KGB tot niets ontziende kapitalisten ontwikkelden en zich schaamteloos verrijkten. Haar boek opende mij de ogen voor de ononderbroken geschiedenis van terreur in Rusland, staatsrechtelijke methodiek waarmee dit enorme land altijd is bestierd, van de tsaren, Marx en Lenin tot en met Poetin.

Ik ben bang dat heel veel kinderen uit de werkende klasse zich door de nobele geschriften over het communisme zand in de ogen hebben laten strooien.

Ik vind nog een exemplaar van *Das Kapital* in mijn oude doos en verbaas me er weer over hoe in naam van zo'n boek - dat maar door weinigen werd gelezen - het leven van miljoenen mensen tot een hel werd gemaakt.

Doen de Bijbel en de Koran niet precies hetzelfde? **Willem Kuipers**

wiewiewie.nl

Te lang niet gezien: Krantencowboy

Sinds **NRC** ochtendblad is geworden, gaat er iets mis met de bezorging bij **Martin Rep**. Hij maakt zich ongerust.

Illustraties Wim Boost.

Wat zou er toch aan de hand zijn met de Krantencowboy?

Nog nooit zo'n goede bezorger gehad. Helse zon, regen of sneeuw, Eunie of Franklin, de **NRC** ligt in de brievenbus.

De Krantencowboy. De Onbekende Stille. Nog nooit zo'n vreemd uitgedoste krantenbezorger gezien. Op zijn hoofd een leren hoed, voor zijn ogen een skibril. Hij heeft een bromfiets met een karretje. Meestal horen we hem al aankomen. Het gepruttel stopt bij ons tuinhokje, de man stapt van zijn brommer. Op het hoogtepunt van de hittegolf van afgelopen jaar, toen hij de krant net in de bus had gegooid, opende ik de deur. 'Wilt u misschien een glaasje water?' Hij nam het dankbaar aan, 'u bent de eerste die dit doet'. Een extra flesje meenemen hoefde niet, hij had er een in z'n karretje, maar toch bedankt.

Ik heb weleens medelijden met hem. De brievenbus zit erg laag in onze vooroorlogse voordeur — de mensen waren vroeger kleiner — zodat hij altijd diep moet bukken. Maar hij klaagt nooit. De krant ligt er altijd op tijd in, terwijl de Krantencowboy toch best een oude man is.

Tussen Kerst en Oud en Nieuw bedenken we hem met een ruime fooi. We hadden in het begin geen idee hoe onze krantenbezorger er zonder zijn beschermende kleding uitzag. Er belde een klein, vriendelijk

mannetje aan met een kaal hoofd. Hij overhandigde mij, namens de **NRC** en zichzelf, een welgemeende nieuwjaarswens.

Ik keek hem enigszins wantrouwend aan. De man begreep het al. 'De mensen herkennen me niet zonder mijn skibril', zei hij.

Ik ben van het bedrukte papier. Ik woon in boeken, ik heb gedurende mijn leven bijdragen geleverd aan duizenden krantenpagina's, ik heb voor geïllustreerde bladen gewerkt met glanzend en gelakt papier, ik heb zelfs een paar boeken ge-

Moet de krant worden nabezorgd, vraagt het formulier

schreven. Mijn vrienden kijken me mee-warig aan als ik zeg dat ik nog elke dag een verse krant opensla. Je kunt de krant digitaal al om twaalf uur lezen, terwijl jij dan nog een paar uur op de bezorger moet wachten, zeggen ze.

Natuurlijk zoek ik de krant online op als de Krantencowboy vertraging heeft, of als hij verlaat is omdat hij om onnaspeurlijke redenen zijn route in omgekeerde richting rijdt. Dat gun ik hem graag als het hem inspireert tot een nog betere bezorging.

Bij *De Zaanlander*, mijn eerste krant, woonde boven het bijkantoor in Zaandam meneer Bos. Die ving gedurende de dag de bezorgklachten op. Aan hem de taak om de bezorgers te bewegen de krant als nog te brengen. Niet zelden staken ze telefonisch de middelvinger naar hem op, zodat meneer Bos, hijgend en wel, zijn omvangrijke lijf weer in zijn Dafje wurmde om naar Assendelft-Zuid of Jisp te rijden.

Het vrat aan hem, hij kon er niet van slapen als mensen de krant opzegden omdat ze hem een paar keer niet hadden gekregen, ze stapten zo over naar *De Typhoon*.

Vijftien jaar later bezorgde mijn oudste dochter *de Volkskrant*. In de barre winter van 1986 besloten **Cees Gloudemans** en ik de krant te openen met het extreem koude weer. Glibberend reed ik een paar uur later naar huis. Om half zeven stond mijn dochter huilend naast mijn bed, ze was al drie keer van haar fiets gevallen met dat zware pak kranten. De straten waren spekgladde vloeren geworden met een dikke laag ijs. Even later reed ik haar in de auto rond om mijn zelfgemaakte *Volkskrantjes* bij de abonnees te krijgen.

De problemen met de bezorging zijn zo groot geworden dat ik de **NRC** vanaf 26 april 's morgens in de bus krijg in plaats van 's middags. Voor middagkranten zijn geen bezorgers meer te krijgen. Daar ben ik niet zo blij mee, mijn bioritmiek is afgesteld op de krant om zestienhonderd uur. Maar wie wil er anno 2022 nog een krant bezorgen?

Voor het eerst word ik nu bovendien zelf getroffen door het bezorgprobleem. Al een week lang geen krant gekregen. Online vul ik op de website van de **NRC** dagelijks mijn bezorgklacht in. Moet de krant worden nabezorgd, vraagt het formulier. Maar dat wil ik onze cowboy niet aandoen.

Ongerust bel ik na een week met de krant. 'Ik zie dat er een onderzoek is ingesteld', zegt de vrouw aan de andere kant van de lijn.

Ik kan niets anders doen dan het resultaat van dat onderzoek afwachten. En bidden dat er in vredesnaam niets met onze geliefde Krantencowboy aan de hand is.

Martin Rep

Hyperlink naar De T.: niet zo slim

Jan van Capel zag tot zijn ergernis in de digitale *Volkskrant* een hyperlink naar concurrent *De Telegraaf*. Een doodzonde in de begintijd van de internetkrant. Niet alleen een gebrek aan eigen nieuwsgaring, maar bovendien reclame voor de concurrent.

Overigens was 2021 een fantastisch goed jaar voor DPG Media met een omzet van bijna 1,9 miljard euro.

IK ONTDEKTE eind maart iets wat voor mij nieuw is. In een stukje op de website van de *Volkskrant* over een spectaculaire moord op twee mannen die zaten te eten bij een McDonald's in Zwolle, wordt met een linkje verwezen naar een verhaal in *De Telegraaf* waarin meer bijzonderheden worden gemeld over de slachtoffers. Dus we zoeken dit niet meer zelf uit, we verwijzen naar *De Telegraaf* en we maken met een blauw lijntje onder een tekst een link naar een compleet stuk in een andere krant.

In wezen maken we hiermee reclame voor een concurrent die beter geïnformeerd is. Dus: als u er meer over wilt weten, lees *De Telegraaf*. Een doodzonde in de begintijd van de internetkrant, want dan was je je lezer kwijt.

En als dit nu in uiterste nood en bij

gebrek aan tijd gebeurt, dan valt een verwijzing wellicht nog te billijken. Maar de moordpartij vond plaats om 18.00 uur in de avond. Het bericht in de papieren *Volkskrant* van de volgende dag bestond uit een bescheiden fotootje met vijf regels onderschrift onder in pagina 12, waarin niets stond over de slachtoffers.

Op de website verscheen intussen een uitgebreider verhaaltje, maar ook zonder bijzonderheden over de twee dode mannen, terwijl in *De T* hierover uitgebreid werd bericht. Daarna volgde in de middag een aangepast stuk met genoemde link naar *De T*.

Nu heeft de krant nooit voorop gelopen als het gaat om moord-en-doodslag. Er werd altijd al behoedzaam over bericht, zeker als het ging om het benoemen van daders en slachtoffers. Maar het is toch vreemd om dit, zoals in dit geval, wel te doen met een linkje naar een concurrerende krant en dit nieuws niet voor eigen rekening te nemen.

Ik moest in dit verband ook even denken aan de discussies over de plannen voor vervroegde sluittijden. Toine Heijmans, nog als voorzitter van de hiertegen protesterende redactieraad, sprak in dat verband in de *Volkskrant* over 'een krant die elke morgen moet knisperen van het nieuws'. Een goed streven uiteraard, maar dan moet er aan dat 'knisperen' ook hard worden gewerkt. De directie zou op basis van de affaire in Zwolle weleens kunnen oordelen dat de sluittijden er kennelijk minder toe doen dan de redactie beweert.

Overigens beleefde moederbedrijf DPG een fantastisch goed jaar. De

Hieronder de gewraakte tekst uit de digitale *Volkskrant*, inclusief de link naar *De T*.

Horecabroers

De slachtoffers zijn 57 en 62 jaar oud en komen uit Zwolle. Toen de hulpdiensten arriveerden, was een van hen al overleden. De *Telegraaf* schrijft [op basis van de verklaring van een familielid van de slachtoffers](#) dat het gaat om twee lokaal bekende horecabroers, die meerdere restaurants in de omgeving van de stad zouden exploiteren.

omzet steeg in 2021 met 7 procent tot bijna 1,9 miljard euro en de nettowinst groeide met 28 procent naar 228 miljoen. Veel bijzonderheden werden (nog) niet bekend maar in een Belgische bron staat te lezen dat voor de zestien kranten die het concern uitgeeft, de digitale versies een steeds grotere rol spelen. Het totale aantal abonnees steeg met vijf procent tot ruim 1,2 miljoen. De groei kwam vooral uit de digitale oplage, die steeg met vijftien procent tot 800.000.

Het zal niet lang meer duren voor de digitale abonnees die van de papieren kranten gaan overtreffen. Zelfs wij van de *Volkskrant*-gemeenschap zullen wellicht nog meemaken dat de drukpersen worden afgedankt. Dan is er ook geen sprake meer van sluittijden. Dan wordt het voor de dagbladen een 24-uursshow.

Jan van Capel

Frietkunde

BELGIË is het land van friet. Dat vinden veel Belgen zelf ook. Een aanvraag om Belgische frietkotten tot cultureel erfgoed te verklaren, is gehonoreerd. Maar wie wint het wereldkampioenschap friet eten van landenteams? Wij met ons allen.

In Nederland is veel kennis over patatten en friet.

In Wageningen staat een gevoelig mensengebit. Nagemaakt, met stalen tanden. Het bijt op frieten uit hete olie. De wetenschappelijk onderzoeker kan aan cijfertjes op een klein beeldscherm de 'beet' aflezen. Kleur en beet zijn belangrijk.

Wageningen zoekt ook, nog steeds, naar ideale aardappelen voor de patatindustrie. Kennis uit Nederland wordt ingezet bij teelt van aardappelen en de inrichting van frietfabrieken in China.

De frietindustrie produceert veel kostelijk afval. Een aardappel is rond, frieten moeten vierkant zijn. Afsnijdsel is traditioneel voor varkens. Aviko in de Achterhoek verzor een nieuw product voor mensen.

Van snippertjes aardappel werd een koek gemaakt die min of meer moest lijken op een Zwitsers aardappeltgerecht dat rösti heet. Zo konden afsnijdsels meer opbrengen. Alleen vond Aviko het vervelend dat een verslaggever het uitlegde in zijn krant. 'Aviko maakt rösti van voorheen varkensvoer.'

Nu de vooruitgang. Populairder onder akkerbouwers wordt het ras Innovator. Ideaal voor de frietfabriek. Een vierkante aardappel.

Wouter Klootwijk

